

samo manje količine, kako bi goveče moglo lijek gutati u manjim gutljajima, za-
tim jezik puštati slobodnim, a glavu nikako podizati previsoko. Ponekad se
opet ulijeva prevrući lijek, što izazove ofurenje. Kod davanja lijeka u zadnje
crijevo ili u spolne organe (rodnici ili maternicu) može se kod nepažljivog rada
ozlijediti sluznica ili dapače probušiti stijenku crijeva ili maternice. To izaziva
upalu potrbušnice, otrovanje krvi ili životinja ugiba.

Kod liječenja vodenim parama (na pr. parenja trinom) dolazi češće do ofu-
renja, ukoliko se ne postupa dovoljno pažljivo.

Lijećimo li kožne bolesti ili ako poduzimamo mjere protiv kožnih namet-
nika također se pojavljuju trovanja, koja pokatkad uzrokuju da životinja ugine.
To se dešava kod preživača, naročito uz primjenu živine masti ili prejakih kon-
centracija različitih sredstava protiv nametnika, t. zv. insekticida.

Konačno se često pojavljuju nezgode kod domaćih životinja ukoliko im se
dade neki lijek, koji je bio određen u neku drugu svrhu a u koju nije bio utro-
šen. Sada ga se pak želi utrošiti, misleći da se radi o jednakoj bolesti. No, među-
tim, na nesreću nije se radilo o istoj bolesti, ili je lijek duljim stajanjem bio
tako promijenjen, da nije više pomogao već naškodio. Drugim riječima upotre-
biti se smiju samo svježe priređeni lijekovi, određeni za dotični slučaj.

Prof. dr. M. Šlezic

VIJESTI

Sednica Stručnog udruženja mlekar-
skih organizacija Jugoslavije — 14. IX.
o. g. održana je u Ljutomeru IV. redov-
na sednica Upravnog odbora Stručnog
udruženja mlekarskih organizacija Ju-
goslavije.

Na sednici je raspravljeno o rezulta-
tima X. konkursa Jugoslovenske poljo-
privredne banke i o odnosu uvoznih pre-
duzeća do rada stručne i komercijalne
komisije po pitanju uvoza mlekaarske o-
preme.

U pogledu statusa mlekarških orga-
nizacija zaključeno je, da nam je po-
trebna jedinstvena mlekarška organi-
zacija. Oformljena je komisija od 6
članova, kojoj je zadatak da poseti Odbor
za privredu Saveznog izvršnog ve-
ća i isti upozna sa sledećim problemi-
ma: status mlekarja, investicije, društve-
ni instrumenti, uvozna oprema i dr.

Stambolić

Sjednica Odbora Sekcije za Hrvatsku
— 21. IX. o. g. održana je IV. redov-
na sjednica Odbora Sekcije za Hrvats-
ku Stručnog udruženja mlekarških orga-
nizacija Jugoslavije, kojoj je prisut-
stvovao i sekretar Udruženja drug ing.
Moma Stambolić.

Na sjednici je raspravljeno o stanju i
pripremi investicionih programa za re-
konstrukciju postojećih mljekara i o
perspektivnom programu gradnje novih
mljekara i njihovim otikupnim rajonima.

Drug Drago Kauf zahvalio se na duž-
nosti predsjednika, pa je umjesto njega
izašran drug Nikola Šegota, direktor
Zagrebačke mljekare.

Zaključeno je, da se raspisne natječaj
za ekonomistu-analitičara, a da Udru-
ženje izda rješenja o položajnim plaća-
ma službenika.

K.

IZ DOMAĆE I STRANE ŠTAMPE

Savjetovanje o zaštiti materijala i opre-
me od korozije — U Domu Sindikata odr-
žano je savjetovanje o zaštiti materijala
i opreme od korozije, koje je organizirao
Savez društava za zaštitu materijala od u-
tjecaja korozije. Na industrijskoj opremi i
gradevinskim objektima nastaju ogromni

gubici zbog korozije, a cijene se na 50 milijardi dinara na godinu. Primjenom na-
učnih tekovina mogu se štete od korozije
zнатно smanjiti, t. j. gotovo za 50%.
Sredstva uložena za to isplate se, jer se
računa da se za svaki uložen dinar za
održavanje postigne ušteda od 4.50 dinara.

Pasminski sastav goveda, broj krava i proizvodnja mlijeka po 1 ha glavnih krmnih površina na poljoprivrednim dobrima NRH — Pasminski sastav goveda na poljoprivrednim dobrima NRH se je u god. 1958. promijenio, što je vidljivo iz ovog pregleda:

simentalci	62% (g. 1957. 77%)
crno-šaro govedo	25% (g. 1957. 11%)
smede	7% (g. 1957. 7%)
ostale pasmine	6% (g. 1957. 5%)

Promjena pasminskog sastava je uslijedila zbog povećanog uvoza goveda crno-šare pasmine. G. 1958. uvezeno je ukupno 3.932 rasplodna goveda, a od toga 3.537 crno-šarih, 288 crveno-šarih, a svega 44 simentalca.

Ukupan broj krava god. 1958. iznosio je 18.609, a god. 1957. 10.415, t. j. povećao se za neko 37%, a prema god. 1954. (7.700 krava) za neko 77%.

Proizvodnja mlijeka po 1 ha krmnih površina iznosila je prosječno 4.117 kg (god. 1957. — 3.689 kg), t. j. za 12% više od g. 1957. Najveću proizvodnju mlijeka po 1 ha glavnih krmnih površina imalo je Državno poljoprivredno dobro »Žitnjak« (Zagreb) 9.980, a PD Vukovar 9.900 kg.

Na 1 ha obradivih površina (oranice, voćnjaci, vinogradi, livade i ribnjaci) te pašnjaka bilo je 0,278 uvjetnih goveda, a na 1 ha oranica 0,358 uvjetnih goveda (28% odnosno 31% povećanje prema god. 1957).

Brojno stanje goveda, krava i proizvodnja mlijeka na poljoprivrednim dobrima NRS

STANJE GOVEDA :

	sa 1. I. 1958.	sa 1. I. 1959.	Povećanje (grla)	%
uža Srbija	8.616	14.532	5.916	69
APV	35.796	68.999	33.203	93
Kosmet	689	842	153	22
Ukupno NRS	45.101	84.373	39.272	87

Od ukupnog broja goveda bilo je 1958. g. na poljoprivrednim dobrima NRS 45% krava, a 1959. se nešto smanjio na neko 40%, ali zato se povećalo brojno stanje teladi i junadi.

Stanje krava i steonih junica

	sa 1. I. 1958.	sa 1. I. 1959.	Povećanje (grla)	%
uža Srbija	5.081	7.547	2.466	48,5
APV	15.030	25.605	10.575	70
Kosmet	181	469	288	160
Ukupno NRS	20.292	33.621	13.329	66

Proizvodnja mlijeka

	1957. ukupno po 1 kravi lit.	1958. ukupno po 1 kravi lit.
uža Srbija	11.324.166	3.254
APV	22.883.175	2.248
Kosmet	238.850	1.718
Ukupno:	34.446.191	2.497
		55.812.760
		2.548

Sniženje granice starosti teladi za osiguranje kod DOZ-a — DOZ je snizio granice starosti kod osiguranja teladi. Telad se može osigurati počam od 8 dana starosti, a i starija, ali samo onda ako se kontrahiraju, odnosno tove u kooperaciji između zadružnih organizacija i individualnih proizvodača. Premija za osiguranje

teladi iznosi 5%, a osiguranje traje najviše 5 mjeseci.

Osnivanje Poslovnog udruženja za organizaciju stočarske proizvodnje — »Slijeme«, mesna industrija (NRH) predložila je osnivanje Poslovnog udruženja za organizaciju stočarske proizvodnje. U to udru-

ženje ušli bi stočarski poslovni savezi kotara Čakovec, Koprivnica, Krapina, Križevci, Varaždin i Zagreb, lokalna poduzeća za snabdjevanje gradova mlijekom i mliječnim proizvodima i »Sljeme«.

Osnovni zadatak Poslovnog udruženja biće organiziranje stočarske proizvodnje na suvremenim naučnim osnovama.

Rekonstrukcija Centralne mlekarice u Novom Sadu — Izvršno veće Vojvodine odobrilo je rekonstrukciju Centralne mlekarice u Novom Sadu. Nabaviti će se oprema za 110 milijuna Din. Kapacitet mlekarice iznositi će 50.000 lit. mlijeka na dan.

Raspodjela doprinosa za kadrove u privredi za god. 1959. — Izvršno vijeće Sabora NRH donijelo je odluku o raspodjeli doprinosa za kadrove u privredi za god. 1959. Od doprinosa za kadrove u privredi, koji uplaćuju privredne organizacije i privatne radnje, ustupa se privrednim organizacijama, komorama, odnosno stručnim udruženjima 30% (po 30% pripada republičkom fondu za kadrove, a 30% katarskim fondovima za kadrove u privredi).

Regres za uvezenu rasplodnu stoku — Savezno izvršno vijeće donijelo je među ostalim i odluku o regresu za uvezenu rasplodnu stoku. Za rasplodne krave, junice, plodne svinje ili one kornwald pasmine 30%, a za rasplodne ovce 50%.

Ukidanje dosadašnjih stočnih sajmova — Od 15. VIII. o. g. ukinuti su dosadašnji stočni sajmovi na području NRH. Individualni proizvođači moći će prodavati svoju stoku (prvenstveno krupna grla — goveda) na trgovima na veliko, na zadružnim i međuzadružnim dogonima i trgovima na malo.

Dosadašnji stočni sajmovi se uklidaju, a trgovina na veliko bit će na području NRH 22. Na trgovima na veliko prodavat će se samo stoka koja nije kontrahirana i to po propisanim dogovorenim cijenama prema komisijski određenoj klasi. Inače će se kod prodaje trebati pridržavati propisanog tržnog reda i odluke tržne uprave. Na trgu na malo moći će kupovati stoku samo individualni proizvođači i potrošači za vlastite potrebe.

Na ovom trgu moći će se prodavati i drugi poljoprivredni proizvodi i druga roba (industrijska i dr.). Promet rasplodne stoke za potrebe privrednih organizacija obavljat će se kao i dosad putem dogama, koji organiziraju poljoprivredne zadruge i poslovni savezi.

Osnivanje poljoprivredne škole u Osijeku — Narodni odbor kotara Osijek donio je odluku o osnivanju poljoprivredne škole s praktičnom obukom za sticanje zanimanja kvalificiranog ratara i stočara. Nastava će trajati tri godine, a započet će ove jeseni. U školu će se primati učenici sa završenom osmogodišnjom školom, ne stariji od 18 godina, a samo iznimno i stariji.

Izvoz goveda i govedeg mesa — Da bi se osiguralo snabdjevanje potrošačkih centara govedim mesom nadležni savezni organi donijeli su odluku o zabrani daljnjevo izvoza juhadi i teladi i mesa, ako je nabavljeno s trgovina. Iznimno će se izvesti 450 tona kupcima, s kojima smo ugovorom vezani. Ubuduće će se izvoziti goveda i meso samo iz organiziranog tova.

* * *

Utjecaj temperature na proizvodnju mlijeka — Prof. Brody sa svojim suradnicima u državi Missouri ispitivao je utjecaj temperature zraka od 15° — 46° C na proizvodnju mlijeka kod krava različitih pasmina te je ustanovio, da se kod visoke temperature zraka smanjuje proizvodnja mlijeka. Na povišenu temperaturu osjetljivije su mliječne pasmine kao što holandska, koja potječe iz područja s umjerenom klimom Zapadne Evrope, gdje su ljeta svježa s dosta oborina, a zima blaga (golfska struja). Ako se prekorači temperatura od $26,7^{\circ}$ C, smanjuju holandske krave proizvodnju mlijeka za 50—75%. Kod jerseyjskih (dersejskih) i švicarskih krava primjetilo se smanjenje proizvodnje mlijeka kada se temperatura zraka površina $29,4^{\circ}$ C. Vjerojatno kritična temperatura, kod koje se smanjuje mliječnost holandskih i jerseyjskih krava, varira između $21,1$ i $26,7^{\circ}$ C, a za švicarske krave između $29,4$ i $32,2^{\circ}$ C.

Kod temperature od $40,6^{\circ}$ C holandske i jerseyjske krave prestanu uzimati hranu, a krave švicarske pasmine jedu samo $1/10$ od one količine koju su uzimale kod temperature od $26,7^{\circ}$ C.

Smanjenje temperature zraka do 15° C nije nepovoljno utjecalo na mliječnost holandskih krava. Jerseyjske krave su neznatno smanjile proizvodnju mlijeka već kod 0° C. Kod smanjenja temperature zraka do -10° C krave su uzimale redovnu koločinu krmiva.

Iz ovoga se može zaključiti da krave iz umjerenoklimatskih područja daju najviše mlijeka kod optimalne temperature od 10 — 15° C. Temperature preko $15,6^{\circ}$ ne-povoljno utječu na proizvodnju mlijeka.

od 10—15° C. Temperature preko 15,6° C utječu negativno na mlijecnost. Kod bra-manskih (indijskih) krava nije se primjetilo smanjenje mlijeka niti onda, kada je temperatura zraka dostigla 32,2° C.

Povećan porez na margarin u Italiji — U Sl. listu Italije od 7. VII. o. g. izdana je naredba, po kojoj se 100 kg margarina oporezuje sa 12.000 lira. Margarin koji se u Italiji proizvodi, mora sadržavati 5% sezamovog ulja. Oporezovanje i miješanje sezamovog ulja je obavezno i za uvezeni margarin. U naredbi su propisani uvjeti i kontrola proizvodnje, sankcije i dr.

Umjetno osjemenjivanje krava u Holandiji — U god. 1958. je po prvi put u Hollandiji umjetno osjemenjeno više od milijun krava. Za proizvodnju sjemena upotrebljeno je 1000 rasplodnih bikova.

Medunarodna konferencija za probleme higijene mlijeka — U Genfu u Palais de

Nation na poziv Svjetske zdravstvene organizacije i organizacije za prehranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija nedavno je održana konferencija o problemima higijene mlijeka. Prisustvovali su predstavnici: Francuske, Veliike Britanije, Indije, Italije, Kanade, Holandije, Švicarske, SSSR i SAD. Konferenciji je predsjedao dr. F. W. Barber (SAD), a potpredsjednik je bio dr. P. Kästli. Na konferenciji je raspravljeno o uništenju opasnih klica u mlijeku, o novim metodama obrade mlijeka i uništenju klica, o sterilizaciji mlijeka u zemljama koje ne raspolažu s uređajima za hlađenje, o posljedicama upotrebe antibiotika kod liječenja vimena krava, novih insekticida (organo-fosfor grupe), o povećanom radioaktivitetu u zraku i zemlji, a potom i u mlijeku i dr.

(Schweizerisches Zentralblatt der Milchproduzenten 1959.)

Stručno udruženje mlijekarskih organizacija Jugoslavije

Sekcija za Hrvatsku — Zagreb, Ilica 31/2 III.

Telefon: 37-360

raspisuje

N A T J E Č A J

Z A E K O N O M I S T U - A N A L I T I Č A R A

UVJETI NATJEČAJA:

završen Poljoprivredni fakultet s preko 11 godina službe, a od toga najmanje 3 godine u mlijekarskim organizacijama, s položenim stručnim ispitom, ili završen Ekonomski fakultet s 11 godina službe, a od toga 3 godine u privrednim organizacijama i s položenim stručnim ispitom.

Osnovna plaća prema Zakonu o javnim službenicima, a položajna prema propisima koji važe za službeničke saveznih stručnih udruženja.

Propisno taksiranu molbu sa životopisom i opisom dosadašnje službe dostaviti odmah na gornju adresu.